

02.24

HF

217. A gulyáskommunizmus

A feladathoz tartozó táblázatok felhasználásával válaszoljon a kérdésekre!

1. A fontosabb élelmiszerek egy főre jutó fogyasztása (kg)							
Élelmiszer	1934-38	1950	1960	1970	1980	1990	
Hús összesen	34,0	34,9	49,1	60,4	73,9	75,8	
Zsíradék összesen	17,0	18,7	23,5	27,7	30,5	38,6	
Tej, tejtermék	102,0	99,0	114,0	109,6	166,2	169,9	
Tojás (db)	93,0	85,0	160,0	247,0	317,0	389,0	
Zöldség, gyümölcs	95,0	100,0	139,4	155,7	154,6	155,6	
Liszt és rizs	147,0	142,1	136,2	129,2	115,2	110,4	
Burgonya	130,0	108,7	97,6	75,1	61,2	61,0	
Cukor	11,0	16,3	26,6	33,5	37,9	38,2	

2. A fontosabb tartós fogyasztási cikkek 100 háztartásra jutó száma (db)				
	1960	1970	1980	1983
Hűtőgép	1	35	87	97
Mosógép	19	70	91	95
Porszívó	4	38	76	82
Személygépkocsi	0	6	26	32
Motorkerékpár	7	16	21	20
Rádió	73	101	142	154
Televízió	5	66	99	105*
Lemeztájszó	5	15	29	34
Magnetofon	2	9	37	47

* abból színes 12 db

- a) Az első táblázat alapján készítsen rangsort arról, hogy mely élelmiszerek fogyasztása növekedett a legdinamikusabban 1950-1990 között! (1 pont)
1. TEJ
2. TOJÁS
3. CSOKI
- b) Soroljon föl legalább két tényezőt (pl. társadalmi, technikai), amellyel magyarázható a háztartási kisgépek elterjedésének folyorsulása az 1970-1980-as években! (2 pont)

216 Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

- c) Milyen általános következtetés vonható le a második és a harmadik táblázat adatai alapján az életmódra vonatkozóan? (1 pont)

- d) Milyen társadalmi változásokra következtethetünk a lakások szobaszámának változásából? (1 pont)

- e) A Kádár-rendszert az 1970-es évektől Nyugat-Európában gulyáskommunizmusnak is nevezték. A fenti adatok alapján igaz-e, illetve cáfolják-e ezt a megállapítást? Válassza indoklással! (2 pont)

219. Modern életforma

A feladat képei (219. oldal) a Kádár-rendszerben megváltozott életforma egy-egy elemére utalnak. Válaszoljon a kérdésekre!

- a) A televízió megjelenése és rohamos elterjedése az 1960-as évek jelentős eseménye volt. Az államigazgatás felügyelt televízió hogyan járult hozzá a Kádár-rendszer megszilárdulásához, és miként alakította át a családok életformáját? (2 pont)

- b) Az 1960-as évek második felében a televíziókészülékek száma gyorsabban nőtt a közszolgálatok, mint a városokban. Mivel magyarázható ez? (1 pont)

- c) A második kép a tipikusan női háztartási munkákban bekövetkezett változásokról tudósít. E változások miként alakították át a hagyományos női szerepeket? (1 pont)

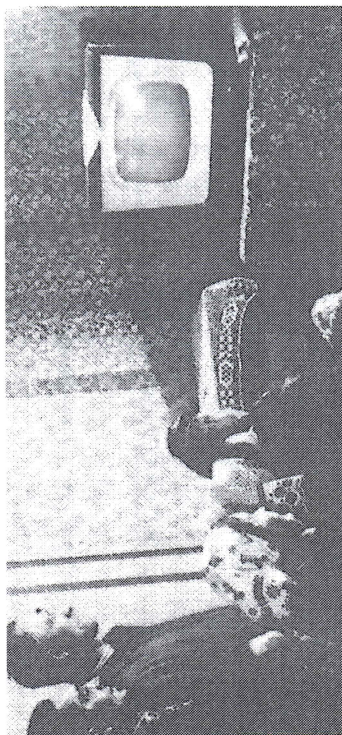
- d) Az 1960-as évek elején a televíziózás csoportos tevékenységnek számított (miként a kép is mutatja). Ez az 1970-es években megváltozott. Miért? A változás milyen következményekkel járt az emberi (családi) kapcsolatokban? (2 pont)

- e) A személygépkocsi száma az 1970-1980 közötti időszakban nőtt a legdinamikusabban. (Számuk megkétszereződött és megközelítette az egymilliót.) Milyen gazdasági tényezőkkel magyarázza ezt a dinamikus változást? (2 pont)

- f) A szabad szombatok bevezetése és a személygépkocsi elterjedése milyen életmódbeli változásokat eredményezett? (1 pont)

- g) Milyen infrastrukturális problémák jelentkeztek a gépkocsiforgalom növekedésével? (2 pont)

- h) Milyen nevezik egyesek a korszakot „trabantszocializmusnak”? (1 pont)

A felsőbudi állami gazdaság
raktárosa televíziót vásárolt.
A szomszédok is nézik az adást

Anyja és lánya.
Mosás a hatvanas években

A százazredik
Magyarországon eladott Trabant